

FAQ — Жиі қойылатын сұрақтар

1. Корпоративтік әдеп кодексі

Корпоративтік әдеп кодексі дегеніміз не?

- Бұл компанияның құндылықтарын, жұмыс орнындағы мінез-құлық стандарттарын, әріптестермен, клиенттермен, мемлекеттік органдармен және серіктестермен өзара іс-қимыл принциптерін айқындайтын басты ішкі құжаты.

Корпоративтік әдеп кодексі кімдерге қолданылады?

- Компанияның барлық қызметкерлеріне, соның ішінде штаттағы қызметкерлерге, штаттан тыс мамандарға, барлық деңгейдегі басшыларға және Байқау кеңесінің мүшелеріне ерекшеліксіз қолданылады.

Егер мен өз іс-әрекетімнің Кодекске сәйкестігіне сенімді болмасам, не істеуім керек?

- Өзін-өзі тексеру тестін қолданыңыз (бұл заңды ма? қауіпсіз бе? әділ ме?). Егер күмән қалса, тоқтап, өз басшыңыздан немесе тікелей комплаенс-офицерден түсініктеме алыңыз.

Кодексті бұзуы мүмкін мінез-құлыққа куә болсам, не істеуім керек?

- Сіз бұл факт туралы комплаенс-офицерге немесе Бірыңғай жедел желі арналары арқылы дереу хабарлауға міндеттісіз. Бұзушылықтар (әсіресе сыбайлас жемқорлық) туралы ақпаратты жасыру ҚР заңы мен ішкі ережелерді бұзу болып табылады.

Кодекстің бұзылғаны туралы құпия түрде хабарлауға бола ма?

- Иә. Компания толық құпиялылыққа және кез келген қысым мен қудалау түрлерінен қорғауға кепілдік береді. Сіз сайттағы онлайн-форма немесе Жедел желі телефоны арқылы **мүлдем анонимді түрде** жүгіне аласыз.

Мүдделер қақтығысы дегеніміз не?

- Бұл қызметкердің жеке немесе туыстық мүдделілігі оның компания мүддесі үшін бизнес-шешімдерді объективті қабылдауына әсер ететін (немесе әсер етуі мүмкін) жағдай.

Мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда не істеу керек?

- Қызметкер бұл туралы өз басшысына және комплаенс-қызметіне дереу жазбаша түрде хабарлауға (Мүдделер қақтығысы туралы декларацияны толтыруға) және осы қақтығысты тудырған шешімді қабылдаудан уақытша шеттетілуге міндетті.
-

2. Контрагенттің іскерлік әдеп кодексі

Контрагенттің іскерлік әдеп кодексі дегеніміз не?

- Бұл «KPI Inc.» ЖШС өзінің барлық іскерлік серіктестеріне қоятын адалдық, ашықтық және заңдылық ережелері мен стандарттарының жиынтығы.

Контрагенттің іскерлік әдеп кодексі кімдерге қолданылады?

- Барлық әлеуетті және қолданыстағы серіктестерге: тауар жеткізушілерге, мердігерлерге, қосалқы мердігерлерге, консультанттар мен агенттерге ерекшеліксіз қолданылады.

Контрагенттерге қандай негізгі талаптар қойылады?

- ҚР заңдарын қатаң сақтау, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністері мен «откаттарға» мүлдем төзбеушілік, мүдделер қақтығысын уақтылы ашу және адал бәсекелестікті жүргізу.

KPI контрагенттің сенімділігін тексере ала ма?

- Иә. Компанияда міндетті комплаенс-тексеру (Due Diligence) рәсімі қолданылады. Біз шарт жасасқанға дейін салықтық адалдықты, іскерлік беделді және аффилирлену тәуекелдерін бағалаймыз.

Егер контрагентке KPI қызметкерінің атынан заңсыз сыйақы ұсынылса, ол не істеуі керек?

- Үзілді-кесілді бас тартып, дереу (**Жедел желіге**) хабарлау қажет. Келісу немесе фактіні жасыру сыбайлас жемқорлыққа қатысу ретінде бағаланады және қарым-қатынастың үзілуіне әкеп соғады.

Егер контрагентке КРІ қызметкері тарапынан ықтимал бұзушылық туралы ақпарат белгілі болса, не істеу керек?

- *Сайттағы форма, email немесе Жедел желі телефоны арқылы хабарлама жіберу қажет. Сіз мұны **мүлдем анонимді түрде** жасай аласыз. Нақты фактілерді, күндерді және қатысушылардың есімдерін көрсетіңіз.*

Контрагент КРІ-дың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын сақтауға міндетті ме?

- *Иә, бұл ынтымақтастықтың міндетті шарты. ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 16-1 бабына сәйкес, біздің барлық шарттарымызға **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту** енгізіледі, оны бұзу шартты дереу бұзуға әкеледі.*

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат

КРІ-ға Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат не үшін қажет?

- *Құжат бизнесті сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінен қорғаудың бірыңғай стандарттарын айқындайды, қызметкерлер мен серіктестердің міндеттерін бекітеді, сондай-ақ «КРІ Inc.» ЖШС қызметінің ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына толық сәйкестігін қамтамасыз етеді.*

КРІ сыбайлас жемқорлыққа қатысты қандай тәсілді қолданады?

- *Компания сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың кез келген көріністеріне **мүлдем төзбеушілік** принципін ұстанады. Кез келген сыбайлас жемқорлық әрекеттері қызметкерді дереу жұмыстан шығаруға, серіктеспен шартты бұзуға және материалдарды құқық қорғау органдарына беруге әкеп соғады.*

Не сыбайлас жемқорлық болып саналады?

- *Қызметкердің жеке материалдық пайда немесе артықшылықтар алу үшін өзінің лауазымдық жағдайын заңсыз пайдалануы, сондай-ақ үшінші тұлғалардың мұндай артықшылықтарды беруі (пара беру, пара алу, коммерциялық сатып алу, парақорлыққа делдалдық жасау).*

КРІ қызметкеріне сыйлық беруге бола ма?

- Қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйлықтар (соның ішінде ақша, қызметтер, жеңілдіктер) беруге **қатаң тыйым салынады**. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген қызметкерлерге қатысты ҚР заңдары бойынша **абсолютті тыйым салынады (лимит нөлге тең)**. Іскерлік қонақжайлылық шеңберінде тек стандартты маусымдық кәдесыйларға (қойын дәптерлер, күнтізбелер) ғана жол беріледі.

КРІ қызметкерін іскерлік іс-шараға шақыруға бола ма?

- Иә, егер іс-шара тек ресми, кәсіби немесе оқыту сипатында болса, компанияның қызметімен тікелей байланысты болса және КРІ-дың қандай да бір коммерциялық немесе сатып алу шешімдерін қабылдауына әсер етуді көздемесе.

КРІ қызметкеріне оның шығындарын төлеуді ұсынуға бола ма?

- Жоқ. Үшінші тарап ұйымының КРІ қызметкерінің жол жүру, тұру, тамақтану немесе ойын-сауық шығындарын төлеуі жасырын материалдық пайда беру ретінде қарастырылады және бұған қатаң тыйым салынады, бұл компаниялар арасындағы ресми келісімшарт талаптарында тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда.

Құқыққа сыйымсыз артықшылық дегеніміз не?

- Тұлғаға қызметі бойынша белгілі бір әрекеттерді жасағаны немесе жасамағаны үшін заңсыз берілетін кез келген материалдық игіліктер, ақша, бағалы қағаздар, мүлктік құқықтар, қызметтер немесе материалдық емес артықшылықтар (жеңілдіктер, преференциялар).

Маған пара ұсынылса, не істеуім керек?

- Пайда алудан үзілді-кесілді бас тартыңыз, мәліметтерді (күні, уақыты, аты-жөні) белгілеңіз және дереу (**Жедел желі**) арқылы Комплаенс қызметіне хабарлама жіберіңіз. ҚР заңы бойынша, мұндай фактіні жасыру дербес құқық бұзушылық болып табылады.

Егер менен пара беруді талап етсе, не істеуім керек?

- Кез келген заңсыз сыйақыларды беруден үзілді-кесілді бас тартыңыз. Бұл мәселені талқылауды тоқтатып, бопсалау фактісі туралы комплаенс-офицерге немесе Самрук-Қазынаның Бірыңғай жедел желісіне дереу хабарлаңыз. Компания сізге кез келген жауап шараларынан **100% анонимділік пен қорғауға** техникалық түрде кепілдік береді.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық не үшін қажет?

- *Нұсқаулық КРІ қызметкеріне сыбайлас жемқорлық тәуекелдерімен, сыйлықтармен, мүдделер қақтығысымен және басқа да ықтимал тәуекелді жағдайлармен байланысты мәселелерде дұрыс әрекет етуге көмектеседі.*

Маған сыйлық ұсынылып жатыр. Не істеуім керек?

- *Қызметкерлерге Нұсқаулықта көзделген символикалық сыйлықтар мен назар аудару белгілерін қоспағанда, лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты сыйлықтар, қызметтер немесе басқа да сыйақылар алуға болмайды. Күмән туындаған жағдайда — Комплаенс қызметіне жүгініңіз.*

Маған жұмысыма байланысты жеңілдік, қызмет немесе басқа да жеке пайда ұсынылып жатыр. Қабылдауға бола ма?

- *Егер пайда сіздің лауазымыңызға немесе қызметтік міндеттеріңізді атқаруыңызға байланысты болса, оны қабылдауға болмайды. Күмән туындаған жағдайда Комплаенс қызметіне хабарласыңыз.*

Менің танысым КРІ-мен шарт жасасқысы келетін компанияда жұмыс істейді. Бұл туралы хабарлау қажет пе?

- *Егер бұл сіздің объективтілігіңізге әсер етуі немесе мүдделер қақтығысын тудыруы мүмкін болса, бұл туралы белгіленген тәртіппен Комплаенс қызметіне хабарлау қажет.*

Маған туысымның КРІ-ға жұмысқа орналасуына көмектесуді ұсынып жатыр. Не істеу керек?

- *Туысыңызға басымдық беру үшін қызметтік өкілеттіктерді немесе ықпалды пайдаланбаған жөн. Егер жағдай мүдделер қақтығысына әкелуі мүмкін болса, бұл туралы Комплаенс қызметіне хабарлаңыз.*

Маған мемлекеттік лауазымды тұлғамен кездесуді ресми рәсімдеусіз өткізуді ұсынып жатыр. Не істеу керек?

- *Егер мұндай кездесу сыбайлас жемқорлық тәуекелін тудыруы немесе сіздің іс-әрекеттеріңіздің объективтілігіне күмән келтіруі мүмкін болса, кеңес алу үшін Комплаенс қызметіне жүгініңіз.*

Жеткізуші іскерлік кездесуден кейін менің кешкі асымды төлеуді ұсынып отыр. Келісуге бола ма?

- Егер ұсыныс сіздің лауазымдық міндеттеріңізді атқаруыңызбен байланысты болса, оны қабылдамаған жөн. Күмән туындаған жағдайда алдын ала Комплаенс қызметімен кеңесіңіз.

Егер басшы менен сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды бұзуы мүмкін әрекетті жасауды сұраса, не істеуім керек?

- Бір жұмыс күні ішінде бұл туралы жетекшілік ететін Негізгі қызметкерге және Комплаенс қызметіне хабарлаңыз.

Мен нақты жағдайдың сыбайлас жемқорлық тәуекелі екеніне сенімді емеспін. Хабарлау қажет пе?

- Иә. Жағдайдың бұзушылық болып табылатынын өз бетіңізше анықтау міндетті емес. Егер ол негізді күмән тудырса немесе сыбайлас жемқорлық сипатындағы белгілері болса, бұл туралы хабарлаңыз немесе Комплаенс қызметіне жүгініңіз.
-

5. Жедел желі — бұзушылықтар туралы хабарламалар

Жедел желі дегеніміз не?

- Жедел желі — бұзушылықтар туралы бастамалық хабардар ету арнасы, ол заңнаманың, Компанияның ішкі құжаттарының, іскерлік әдеп қағидаттарының ықтимал бұзылуы және басқа да құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

Жедел желіге кім жүгіне алады?

- КРІ қызметкері, контрагент, серіктес немесе ықтимал бұзушылық туралы ақпараты бар кез келген басқа тұлға жүгіне алады.

Не туралы хабарлауға болады?

- Атап айтқанда: сыбайлас жемқорлық пен парақорлық, алаяқтық, ұрлық немесе қиянат жасау, мүдделер қақтығысы, Корпоративтік әдеп кодексін бұзу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттардың талаптарын бұзу, әдепсіз мінез-құлық немесе заңнаманың не КРІ ішкі құжаттарының басқа да бұзылуы туралы хабарлауға болады.

Анонимді түрде хабарлауға бола ма?

- *Иә. Анонимді түрде жүгіну мүмкіндігі тиісті хабардар ету арнасымен және қолданылатын рәсімдермен айқындалады. Егер сіз анонимділікті сақтағыңыз келсе, осындай мүмкіндікті қарастыратын арнаны пайдалану ұсынылады.*

Бұзушылықтың дәлелдері болуы міндетті ме?

- *Жоқ. Өтініш берушіден бұзушылық фактісін дербес анықтау немесе тергеу жүргізу талап етілмейді. Өзіңізге мәлім ақпаратты барыңша нақты және адал ұсыну маңызды.*

Хабарламада нені көрсеткен жөн?

- *Мүмкіндігінше мыналарды көрсетіңіз: не болды, қашан және қай жерде болды, кім тартылды, сізге қандай мән-жайлар белгілі, қандай құжаттар немесе өзге де мәліметтер ақпаратты растай алады, егер сіз қосымша ақпарат беруге дайын болсаңыз, сізбен қалай байланысуға болады.*

Дәл қазір қайда жүгінуге болады?

«Самрук-Қазына» АҚ Жедел желісі:

тел: 8 800 080 47 47

WhatsApp: +7 771 191 88 16

Интернет-портал: www.sk-hotline.kz

Email: mail@sk-hotline.kz

KPI Комплаенс қызметі:

Email: compliance@kpi.kz

тел: +7 7122 31 52 22

FAQ — ЖАУАПТЫ ҚАЙДАН ІЗДЕУДІ БІЛМЕЙСІЗ БЕ?

Тақырыпты таңдаңыз:

- **[Корпоративтік әдеп кодексі]**
Қызметкерлердің мінез-құлық стандарттары туралы сұрақтар.

- **[Контрагенттің іскерлік әдеп кодексі]**

КРІ іскерлік серіктестеріне қойылатын талаптар.

- **[Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл]**

Негізгі принциптер мен тыйымдар.

- **[Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық]**

Практикалық ұсынымдар: сыйлықтар, мүдделер қақтығысы, іскерлік іс-шаралар және басқа да жағдайлар.

- **[Жедел желі]**

Ықтимал бұзушылық туралы қалай хабарлауға болады және хабарласқаннан кейін не болады.
